

Remissvar – ”Ett ändamålsenligt skydd för tryck- och yttrandefriheten” (SOU 2020:45) Ju2020/02919/L6

Schibsted Sverige AB har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och vill anföra följande.

Sammanfattning

I Sverige bedriver Schibsted genom Aftonbladet, Svenska Dagbladet och Omni journalistisk verksamhet med nyhetsrapportering och granskning av makthavare. Ett fundament för den publicistiska verksamheten är det starka skydd för tryck- och yttrandefriheten som upp bärs genom de två grundlagar som verksamheten har att förhålla sig till – tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (nedan gemensamt ”mediegrundlagarna”). Att dessa är just grundlagar och som sådana upp bärs ett särskilt skydd gör att de blir mindre sårbara för vad politiker vid en viss tidpunkt anser vara besvärande gränsdragningar mot andra samhällsintressen.

Schibsted avstyrker på ett principiellt plan stora delar av betänkandet då den lagstiftningsteknik med så kallade delegationsbestämmelser som föreslås som ett sätt att hantera gränsdragningar mot andra intressen riskerar att få som effekt att begränsa den starka grundlagsfästa tryck- och yttrandefriheten.

Schibsted har inga invändningar mot att ändamålsenliga förtydliganden i tryck- och yttrandefriheten görs om det finns tvingande hänsyn, men anser att det är olämpligt att öppna för att låta kommande förändringar i de lagar som dessa bestämmelser skulle ”delegeras” till enligt betänkandet i hög grad avgöra det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga skyddet. I de fall där ändringar måste göras bör dessa i så fall föras in uttryckligen och direkt i mediegrundlagarna. Det är enligt Schibsted en mycket viktig princip att det rättsliga skyddet för tryck- och yttrandefriheten fortsatt är solitt och inte urvattnas till att bli ”ändamålsenligt” i bemärkelsen att det är smidigt att göra undantag från genom att

delegera ut det på bestämmelser som är anpassade till de intressen som gäller vid en viss tidpunkt.

Schibsted ansluter till de synpunkter och argument som branschorganisationen TU – Medier i Sverige (TU) anför i sitt remissyttrande över betänkandet, men vill särskilt understryka och i förekommande fall komplettera med vad som anges nedan.

Om Schibsted

Schibsted är ett medie- och tillväxtbolag baserat i Norden som kombinerar en lång och stolt publicist-tradition med digital innovation och entreprenörskap. Verksamheten inkluderar bland annat bolag som Aftonbladet, Svenska Dagbladet och OMNI. Schibsted äger även delar av den norska mediekoncernen Polaris, som i sin tur äger 51 procent av mediehuset Stampen Media. I den koncernen ingår titlarna Alingsås Tidning, Bohuslänningen, Göteborgs-Posten, Hallands Nyheter, Hallandsposten, Kungsbacka-Posten, Kungälv-Posten, Lokaltidningen STO, Mölndals-Posten, Strömstads Tidning och TTELA, samt gratistidningarna Alingsås Kuriren, Lerums Tidning, ST-tidningen och Varbergsposten. Schibsted-koncernen äger även ett flertal tidningar i Norge, bl.a. Verdens Gang och Aftenposten.

Schibsteds inställning till förslagen i betänkandet

Grundlagsskyddet för avbildning, beskrivning och mätning av skyddsobjekt

Schibsted avstyrker förslaget i betänkandet att begränsa anskaffarfriheten i mediegrundlagarna genom införandet av en delegationsregel avseende ansvar och ersättningsskyldighet för överträdelser av förbud mot avbildning, beskrivning och mätning av skyddsobjekt. Som TU framhåller i sitt yttrande bör det noteras att skyddslagens räckvidd med tiden kommit att omfatta en mycket vid krets av byggnader, anläggningar, områden och objekt som kan klassas som skyddsobjekt. Detta har, vilket Schibsted erfarit, redan i sig inneburit en begränsning av mediernas möjlighet att genom fotografering avbilda nyhetshändelser och rapportera från dessa. Utan att ha analyserat denna aspekt närmare vill Schibsted även påtala att de föreslagna ändringarna enligt betänkandet bör analyseras utifrån förbudet mot censur.

Grundlagsskyddet för webbsändningar

Här ansluter Schibsted till vad TU anför i sitt yttrande, dvs. å ena sidan behovet av en översyn och omprövning av ”webbsändningsregeln” omfattning, vilket kommit att bli väl brett, och å andra sidan vikten av att regeln inte avgränsas så mycket att verksamheten

hos nyhetsmedier och andra aktörer som har ett automatiskt grundlagsskydd inte påverkas negativt, än mindre att regeln avskaffas.

Grundlagsskyddet för vissa söktjänster

Schibsted avstyrker förslaget. Skälen för detta är dels att den föreslagna lagtekniska lösningen med en delegationsregel lätt leder till förskjutningar av innebörden i bestämmelsen, dvs. att den över tid blir sårbar för nya politiska och samhällsliga värderingar och syften, och att osäkerhet därmed även skapas om vad som vid en viss tidpunkt faller innanför respektive utanför det grundlagsskyddade området. Ett annat tungt vägande skäl för Schibsted är att en reglering enligt betänkandet sannolikt skulle få mycket negativa konsekvenser för redaktionerna hos de rapporterande och granskande nyhetsmedier, som idag är beroende av de verktyg som informations- och söktjänsterna erbjuder. Schibsted erfar att dessa tjänster idag används i stor omfattning i samband med research kring personer och företag, i syfte att spara tid (istället för att t.ex. inhämta den offentliga informationen direkt från respektive myndighet). I synnerhet fyller dessa söktjänster ett syfte vid de större granskningar och personporträtt som görs av nyhetsredaktionerna.

Grundlagsskydd för vissa sändningar av program via satellit

Schibsted ansluter till vad TU anför i sitt yttrande angående förslaget att utvidga yttrandefrihetsgrundlagens tillämpningsområde till att även omfatta satellitsändningar som i dag anses utgå från utlandet och som har en särskilt stark anknytning till Sverige och som kan uppfattas som svenska. Schibsted vill därtill peka på vikten av att det i det fortsatta arbetet görs klart och tydligt vem som har det yttrandefrihetsrättsliga ansvaret för innehållet i en sådan tv-sändning så att detta inte blir otydligt i någon del.

Schibsted Sverige AB